

2020. február. 6.

Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Nagy Árpád Miklós (Kőszeg 1955. VIII. 26.) PhD, filológus, régész, ókortudató, egyetemi tanár

1974-1979 ELTE régészeti és latin filológusi diploma

1981 ELTE görög filológusi diploma

1984 ELTE doktorátus

1979 – a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjtemény munkatársa

1989 – 1993 Antik Gyűjtemény helyettes vezetője

1993 – Antik Gyűjtemény vezetője

1995 művészettörténeti tudomány kandidátusa

1996 V. – Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Klasszika-Filológia Tanszék, habilitált egyetemi docens

<http://www.btk.pte.hu/tanszekek/klasszika/nagyam.html>

2003 – Magyar Tudományos Akadémia Ókortörténeti Bizottságának tagja

2004. XII. 1. – 2005. VIII. 1. Szépművészeti Múzeum megbízott gyűjteményi főigazgatóhelyettese

Díjak

2016

Marót Károly-díj

I. Monográfiák

2014

Classica Hungarica. A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének első évszázada (1908 – 2008). Budapest: Szépművészeti Múzeum; Budaörs: EPC Nyomda, 2013 [2014]. 303 p. ill. színes is (Múzeumelméleti esettanulmányok. MúzeumCafé könyvek, 2. / Sorozatszerkesztő: Radványi Orsolya)

[Függelék] *Dramatis personarum bibliographia. Wollanka József, Hekler Antal, Oroszlán Zoltán, Dobrovits Aladár, Castiglione László írásainak jegyzéke*. Összeállította **Illés Eszter**. 235-291. p.

Szerkesztette: **Bárd Johanna**

Felelős kiadó: **Baán László**

ISBN 978-963-89775-2-6

Könyvbemutató **Bencze Ágnes**: *Physionomies d'une cité Grecque. Developpements stylistiques de la coroplathie votive archaïque de tarente* c. könyvvel együtt.

A művekről és az antik hagyomány időszerűségéről Martos Gábor a MúzeumCafé főszerkesztője beszélget **Ritoók Zsigmond** és **Török László** akadémikusokkal, valamint a könyvek alkotóival

Budapest, Szépművészeti Múzeum – Antik kiállítás. 2014. XII. 27.

Forrás: meghívó. 1 lev.

26770/2

Ismerteti:

Kőríz Imre: Mesterkezek. Nagy Árpád Miklós: *Classica Hungarica – A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének első évszázada (1908-2008)*.

Jelenkor, Pécs LIX. 2016. VII-VIII. 7-8. sz. 838-840. p. 1 ill.

Mikó Árpád: Nagy Árpád Miklós: *Classica Hungarica – A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének első évszázada (1908-2008)*. MúzeumCafé könyvek 2.

Budapest 2013. *Művészettörténeti Értesítő* LXIV. 2015. XII. 2. sz. 415-426. p. 2 ill.
„Opus Mirabile”-díj. Budapest, Magyar Tudományos Akadémia, Akadémiai Képtár. 2016. VI. 3.

II. Cikkék folyóirat és tanulmánykötetek

1978

Silvanus-Altar. *Acta Archaeologica Hungaricae* XXX. 1978. 428-429. p. ill.

1980

Róma születése. Olasz régészeti vándorkiállítás Budapesten. *Magyar Hírlap* XIII. 1980. V. 13. kedd 110. sz. 6. p. 1 ill.

Róma születése. *Műzsák* 1980. 2. sz. 20. p. 3 ill.

1981

Deux plaques de bronze votives = Két fogadalmi bronztábla. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 56-57. 1981. 37-44. 213-218. p. 4 ill.

1984

Egy római kori hajó. *Természet Világa* CXV. 1984. 420-422. p.

1986

Un vase à visage de l'époque impériale = Egy császárkori arcos edény. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 66-67. 1986. 17-26. 107-113. p. 5 ill.

1989

Une statuette de Lare dans la Collection des Antiquités = Lar-szobor az Antik Gyűjteményben. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 70-71. 1989. 31-39. 145-150. p. 6 ill.

1990

Pilula crystallina. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 73. 1990. 11-19. 93-98. p. 6 ill.
[Traduit par Mme Á. Kiss, révisée par M. Teissèdre]

1992

Ein kaiserzeitlicher Talisman. *Archäologischer Anzeiger*, Berlin 1992. Heft 1. 99-108. p. 3 ill.

EYΘΠΑΙ EYTYXI = Jó fegyvert, jó szerencsét! *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 76. 1992. 15-29. 89-96. p. 14 ill.

Traduit par Éva R. Szilágyi

Nouvelle reconstruction du sarcophage attique Budapest – Split'. in E. **Marin**. Hrsg. *Der attische Jagdsarkophag*. Budapest – Split. Split: 1992. 61-73. p. 18 ill.

1993

Egy császárkori talizmán. *Antik Tanulmányok* XXXVII. 1993. 1-2. sz. 111-121. p. 3 ill.

1996

*Görög vadászok a Szépművészeti Múzeumban. A Budapest-Split szarkofág. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 84. 1996. 73-82. p.

1997

Rapport sur la restauration des sculptures en marbre de la Collection de Antiquités Gréco-Romaines (1993-1996) = Beszámoló az Antik Gyűjteményben végzett szobor-restaurálási munkákról (1993-1996). – **Nagy Árpád Miklós**: Travaux effectués et principaux résultats = Az elvégzett munkálatok és főbb eredményeik. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 86. 1997. 25-32. 117-121. p. 8 ill. – **Varga József**: Sur la restauration des deux pièces les plus exposées aux risques = A két legsúlyosabban veszélyeztetett műtárgy restaurálásáról. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 86. 1997. 33-34. 121-122. – **Demény Attila; Fórizs István; Tóth Mária**: Analyse géochimique des isotopes stables de marbres antiques = Antik márványok stabilizotóp-geokémiai vizsgálata. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 86. 1997. 34-40. 122-128. 3 táblázattal

Traduit par Éva **Szilágyi**, révisé par Marie-Laure **Gamerre**

<http://www.kfki.hu/~cheminfo/hun/olvaso/antik/restaur.html>

1998

Nouvelles possibilités pour la protection des objets d'art: un atelier de restauration métallique vient d'être créé au Musée des Beaux-Arts = A tárgyrestaurálás új lehetőségei: a Szépművészeti Múzeum új fémrestaurátor-műhelye. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 88-89. 1998. 139-142. 244-245. p. 2 ill.

Traduit par Judit **Chehadé**

1999

Arkhaioi magikoi polytimoi lithoi. In: *Mageia: elleniké arkhaiotéta*. Ed. J. **Petropoulos**. *Arkhaiologia kai tekhnés* 70. 1999. 34-37. p.

2000

Paradeigma. In: János György Szilágyi: *Ceramica Etrusco-Corinzia figurata* Parte 1. ... Parte 2. 1998. ... Monumenti Etruschi, 7. 8. *BUKSZ* XII. 2000. tél 4. sz. 362-383. p.

2001

*Une gemme votive de l'époque impériale. *Eirene* 36 (2000) [2001] 134-146. p.

*Le phénix et l'oiseau benu sur les gemmes magique. in S. **Fabrizio-Costa** (éd.), *Phénix: mythe(s) et signe(s)*, Bern: 2001, 57-84. p.

2002

*The Snake-legged God with the Cock's head. Two notes on the magical gems and their relation to Judaism. In: *Hecate at the crossroads, Magic in the Ancient World*. C. **Tesoriero** (ed.) Armidale, 2002.

*Figuring out the Anguipede ('snake-legged god') and his relation to Judaism. *Journal of Roman Archaeology*, Portsmouth, R.I. XV. 2002. 159-172. p. 6 ill.

*Gemmae magicae selectae. Sept notes sur l'interprétation des gemmes magiques. In: *Gemme gnostiche e cultura ellenistica, Atti dell'incontro internazionale sulle gemme magiche*. Ed. A. **Mastrocinque**. Verona, 2002. 153-179. p.

*Une gemme magique de l'époque impériale. Trois notes sur le phénix gréco-égyptien. In: *Phénix, Mythe(s) et Signe(s)*. Actes du colloque internationale, Caen. Ed. S. **Fabrizio-Costa** Bern, 2002. 5-79. p.

*Puzzling out the Antiquipede: magical gems and their reaction to Judaism.

*Figuring out the Anguipede ('snake-legged god') and his relation to Judaism. *Journal of Roman Archaeology* 15. 2002. 159-172. p.

2003

„Ezer úton egyfelé” – gyógyítás a klasszikus ókorban. *Kalligram*, Bratislava/Pozsony 2003. XII. 12. sz. 55-63. p. 4 ill.

Gyógyító ékkövek. *Ókor* II. 2003. 2-3. sz. 76-80. p. 6 ill.

<http://www.ookor.hu/>

2004

Talizmánok a római császárkorból. *Ókor* III. 2004. 3. sz. 64-66. p. 7 ill.

<http://www.ookor.hu/>

A kakasfejű-kígyólábú istenalak – ábrázolható-e az Ábrázolhatatlan? *Ókor* III. 2004. 3. sz. 67-71. p. 5 ill.

<http://www.ookor.hu/>

Rebus novis studere? Ellenvélemény az olympiai Zeus-templom bejáratí oromcsoportjának új értelmezéséről. *Ókor* III. 2004. 4. sz. 30-35. p. 4 ill.

<http://www.ookor.hu/>

2005

Antik és antikizáló köemlékek. In: *Antiquitas Hungarica. Tanulmányok a Fejérváry-Pulszky-gyűjtemény és a Liber Antiquitatis történetéről*. Szerkesztette: Szentesi Edit – Szilágyi János György. Budapest: Collegium Budapest Institute for Advanced Study, 2005. 135-151. p. (Collegium Budapest Workshop series, 16.)

Elhangzott Budapest, Collegium Budapest. 2005. II. 11.

2006

Classica Hungarica – die Entstehung der Antikensammlung im Budapester Museum der Bildenden Künste. In: *The Nineteenth-Century process of „Musealization” in Hungary and Europe*. Edited by Ernő **Marosi**, Gábor **Klaniczay**, in collaboration with Ottó **Gecser**. Budapest: Collegium Budapest, 2006. 213-231., 388-389. p. 6 ill. (Collegium Budapest workshop series, 17.)

ISBN 963 9293 10 5

Orpheus. Római császárkori mozaik Africából. *Ókor* V. 2006. 2. sz. 97-99. p. 1 ill.

2007

Classica Hungarica (I). A Szépművészeti Múzeum Antik gyűjteményének története a kezdetektől 1929-ig. *Holmi* XIX. 2007. IV. 4. sz. 469-485. p.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/classica.php

<http://www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek>

<http://209.85.135.104/search?q=cache:ZHwZYjeEKaYJ:www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek+N%C3%A9csey+L%C3%A1szl%C3%B3&hl=hu&ct=clnk&cd=5&gl=hu&client=firefox-a>

<http://209.85.135.104/search?q=cache:ZHwZYjeEKaYJ:www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek+N%C3%A9csey+L%C3%A1szl%C3%B3&hl=hu&ct=clnk&cd=5&gl=hu&client=firefox-a>

<http://209.85.135.104/search?q=cache:ZHwZYjeEKaYJ:www.holmi.org/2007/04/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-i-jegyzetek+N%C3%A9csey+L%C3%A1szl%C3%B3&hl=hu&ct=clnk&cd=5&gl=hu&client=firefox-a>

Classica Hungarica (II). A Szépművészeti Múzeum Antik gyűjteményének története a kezdetektől 1929-ig. *Holmi* XIX. 2007. V. 5. sz. 617-637. p.
<http://www.holmi.org/2007/05/nagy-arpad-miklos-classica-hungarica-ii-roviditesjegyzek>

Kroisos. Egy athéni ifjú síremléke. *Ókor* VI. 2007. 1-2. sz. 24-30. p. 5 ill.

Daktylios pharmakités. Gyógyító varázsgemmák és – gyűrűk a görög-római kultúrában. *Ókor* VI. 2007. 4. sz. 41-54. p. 4 ill.
-Fi 1932

Kedves Judit! In: *Juditiana. Ünnepi füzet Horváth Judit 60. születésnapjára*. Szerkesztette: **Horváth Ágnes**, **Tamás Ábel**, **Varga Benjámín**. Budapest, 2007. 39-40. p.
ISBN 947-052622-8
SzJGy.kvt.x

2008

Hopp Ferenc antik tárgyai. In: *A Buitenzorg-villa lakója. A világutazó, műgyűjtő Hopp Ferenc (1833-1919)*. Szerkesztette: **Fajcsák Györgyi**, **Renner Zsuzsanna**. Budapest: Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum; Pharmapress kft., 2008. 148-153. p. 3 ill.
ISBN 978-963-875485-1
Budapest 24/20, DVD 18

Ferenc Hopp's antiques collection. In: *The Man of Buitenzorg Villa. Ferenc Hopp, globe-trotter and art collector (1833-1919)*. Edited by **Fajcsák Györgyi**, **Renner Zsuzsanna**. Budapest: Ferenc Hopp Museum of Eastern Asiatic Arts; Pharmapress Ltd., 2008. 148-153. p. 3 ill.

Centenary of the Collection of Classical Antiquities 1908-2008 = Az Antik Gyűjtemény centenáriuma 1908-2008. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 108-109. 2008 [2009]. 174-179. 316-320. p. 3 ill.
Translation: Kata Endreffy

2011

Ünnepi menet részlete a Szépművészeti Múzeumban. *Ókor* X. 2011. 1. sz. 98-99. p. 3 ill., külső borítón is

2012

Le serpent léontocéphale Chnoubis et la magie de l'époque romaine impériale. In: Ophiaca. Diffusion et réception des savoirs antiques sur les ophidiens. Red.: Barbara Sébastien, Jean Trinquier. *Anthropozooligica, bulletin de l'Association l'Homme et l'Animal, Société de Recherche Interdisciplinaire*, Paris: Museum national d'Histoire naturelle XLVII. 2012. VI. Nr. 1. p. 291-314.

<http://www.bioone.org/doi/full/10.5252/az2012n1a8>

The Phoenix class. Comm. ad Bonner, SMA IV 60-61. In: *The Campbell Bonner Magical Gems Database*. 2012

<http://www2.szepmuveszeti.hu/talismans/pandecta/1105>

Daktylios pharmakites. Magical healing gems and rings in the Graeco-Roman world. In: *Ritual healing. Magic, ritual and medical therapy from antiquity until the early modern period.* / Ildikó Csepregi, Charles Burnett. Firenze: SISMEL – Edizioni del Galluzzo, 2012. p. 71-106. (Micrologus / Library, 48.)

<http://classics.mfab.hu/pegasos/lexikon.php?id=91>

2013

Az Olympos mellett. Mágikus hagyományok az ókori Mediterraneumban. Szerkesztette: **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Gondolat Kiadó, 2013. 1. kötet: 438. p. ill., 2. kötet: [5], 446-1064. p. ill.

A mutatót készítette **Bélyácz Katalin**, **Endreffy Kata** és **Nagy Árpád Miklós**

Felelős szerkesztő: **Böröczki Tamás**

ISBN 978-963-693405-7 Ö

A kötet törzsanyaga az OTKA K-81332 számú pályázata keretében készült. A kötet megjelentetését az OTKA PUB-K-103302 számú pályázata támogatta

1. kötet. *Egyiptom, Mezopotámia, Anatólia, Italia*. 438 p.

ISBN 978-963-693-403-3

27032/1=178554

Tartalma:

Nagy Árpád Miklós: Előszó. 9-17. p.

Böröczki Tamás. 17-18. p

I. Egyiptom

Schreiber Gábor: Vallás és mágia az ókori Egyiptomban: az ellenség megsemmisítésének szertartása. 21-37. p. 4 ill.

Ünnep Epiphi hónap 13. napján – az esti szertartás (Eszna 207, 18-22). Fordítás és kommentár: **Schreiber Gábor**. 38-41. p.

Horváth Zoltán: Levelek a túlvilágra: a mágikus erővel felruházott halott. 42-72. p.

Levelek a holtakhoz – forrásszövegek. Fordította és kommentár: **Horváth Zoltán**. 73-92. p. 4 ill.

Amulettek – mágikus védelmezők a Szépművészeti Múzeum Egyiptomi Gyűjteményében.

Kommentár: **Liptay Éva**, **Győry Hedvig** és **Petrik Máté**. 93-121. p. 21 ill.

Petrik Máté: Hórus-táblák és gyógyító szobrok. Veszélyes állatok elleni védekezés az egyiptomi mágiában. 122-131. p. 3 ill.

Endreffy Kata: „Hozz rájuk perzselő lázat, nyomorúságot, zavart és pusztulást”. Kopt átokszövegek az egyiptomi, görög és latin források tükrében. 132-151. p.

Levél az istenhez: démotikus, görög és kopt források. Fordítás és kommentár: **Endreffy Kata** és **Forró Orsolya**. 152-163. p.

Bibliográfia. 165-179. p.

II. Mezopotámia

Bácskay András – **Niederreiter Zoltán**: Bölcs tudósok, a nagy istenek titkának őrzői. A tudósok és a tudományos szövegek szerepe a mezopotámiai mágiában. 183-218. p. 9 ill.

Esztári Réka: A hajó viszontagságos útja: részletek az assuri születési ráolvasás-gyűjteményből. 219-227. p. 2 ill.

Simkó Krisztián: Mágikus kövek listája szembetegségre. 228-236. p. 3 ill.

Földi Zsombor: Olajjósítás az óbabilóni korban. 237-242. p. 1 ill.

Bácskay András: Kedvezőtlen előjelek és elhárításuk: a lakóházban megjelenő démonok, halotti szellemek észlelése és kiűzése. 243-247. p.

A gonosz démon elűzésének rituáléja. A „Gonosz utukkú” ráolvasás-sorozat részlete. Fordítás és kommentár: **Bácskay András**. 248-251. p.

Bibliográfia: 253-263. p.

III. Anatólia

Simon Zsolt: Mágia az ókori Anatóliában. 267-306. p. 24 ill.

Mágia az ókori Anatóliában – forrásszövegek. Fordítás és kommentár: **Simon Zsolt**. 307-322. p.

Bibliográfia. 323-334. p.

IV. Italia

Etruszk átoktáblák – forrásszövegek. Fordítás és kommentár: **Simon** Zsolt. 337-339. p.

Oszk átoktáblák – forrásszövegek. Fordítás és kommentár: **Simon** Zsolt. 340-345. p.

Lakatos Szilvia: Az oszk átoktáblák. 346-352. p. 4 ill.

Bencze Ágnes: Bacchoi kai mystai. Eszkhatológikus hiedelmek és rítusok Magna Graeciában. 353-385. p. 6 ill.

Ráolvasás ficam ellen. Marcus Porcius Cato: De agri cultura 160. Kommentár: **Kulin** Veronika. 386-388. p.

Hajdu Péter: A mágia tilalma Rómában. 389-394. p.

Ferenczi Attila: Hős az alvilágban. 395-401. p.

Hajdu Péter: Horatius varázslónője. 402-411. p.

Szerelmi rontás Ovidiusnál. Amores III. 7,27-36. Fordítás: **Tordai** Éva, kommentár: **Hajdu** Péter. 412-413. p.

Szerelmi varázslás Theokritosnál és Vergiliusnál. Theokritos: 2. Idill 1-63, 88-91, 159-162.

Vergilius: 8. ecloga. 64-109. Fordítás: **Tordai** Éva, kommentár: **Hajdu** Péter. 414-420. p.

Erichtho nekromanteiája. Lucanus: Bellum civile VI. 413-588. Fordítás: **Tordai** Éva, kommentár: **Ferenczi** Attila. 421-428. p.

Germanicus halála. Tacitus: Annales II. 69-71, 74. Fordítás és kommentár: **Ferenczi** Attila. 429-432. p.

Bibliográfia. 433-438. p.

2. kötet. *Hellas, Imperium Romanum, az ókor után*. 441-1064. p.

ISBN 978-963-693-404-0

27032/2=00220394

Tartalma:

V. Hellas

Tartalom: [445]-[448]. p.

Imre Flóra: A Múzsák megidézése az *Ilias II.* könyvében. 451-455. p.

Karsai György: Kirké. 456-466. p. 1 ill.

Horváth Judit: Költészet, ima és mágia Sapphó Aphrodité-himnuszában. 467-476. p. 1 ill.

Betegh Gábor: A *magos*, a halandók és az istenek. Mágia és a mágus az archaikus és a klasszikus kori görög kultúrában. 477-489. p.

Bárány István: Empedoklés 111. töredéke és a mágia. 490-498. p.

Szalagamulett harcoston: a Siracusa-festő budapesti kratérja. Kommentár: **Bélyácz** Katalin. 499-501. p. 2 ill.

Halottidézés Aischylos színpadán. Aischylos: Perzsák 607-693. Kommentár: **Bélyácz** Katalin. 502-508. p.

Agócs Péter: Látni az Erinyst. Aischylos: Eumenisek 307-396. 509-543. p. 1 ill.

Sophoklés: Oidipus király 380-403. Kommentár: **Bajnok** Dániel. 544-546. p.

Szerelmi mágia Pindarosnál. 4. pythói óda 211-223. Fordítás és kommentár: **Kulin** Veronika. 547-550. p.

Bellerophontés megszeli Pégasost. Pindaros: 13. olympiai óda 63-92. Fordítás: **Horváth** Judit, kommentár: **Kulin** Veronika. 551-555. p. 1 ill.

Szerelmi bájolás Euripidésnél. Hippolytos 507-518. Fordítás és kommentár: **Kulin** Veronika. 556-558. p.

Euripidés: Andromaché (részletek). Fordítás és kommentár: **Kulin** Veronika. 559-562. p.

A méregkeverő mostoha. Antiphón 1, 14-20. Fordítás és kommentár: **Mészáros** Tamás. 563-565. p.

Kárpáti András: Thamyras versenydala és a Múzsafigurák. 566-595. p. 6 ill.

Bélyácz Katalin: Klasszikus görög szalagamulették (*periammata*). 596-603. p. 3 ill.

Nagy Árpád Miklós: Daktylios pharmakités. Varázsgyűrűk a klasszikus és hellénisztikus kor írott forrásaiban. 604-610. p. 1 ill.

Németh György: Átoktáblák kontextusai I. Az archaikus és a klasszikus kor. 611-621. p.

Ráolvasás fejfőrcs ellen. Platón: Charmidés 155e-156e. Fordítás: **Horváth Judit**, kommentár: **Bélyácz Katalin**. 622-623. p.

Platón a mágusokról. Állam II. 363e-365a. Fordítás és kommentár: **Bárány István**. 624-627. p.

Mágia és retorika. Platón: Menón 79e80d; Gorgias: Helené dicsérete 8-14. Fordítás és kommentár: **Bárány István**. 628-632. p.

Kirké. Apollónios Rhodios: Argonautika IV. 661-752. Fordítás: **Tordai Éva**, kommentár: **Bajnok Dániel**. 633-639. p.

Lovász Lilla – Peszlen Dóra: Jóslatkérő ólomlemezek a dódonéi Zeus-szentélyben. 640-655. p. 4 ill.

A kyrénéi eskü. Fordítás és kommentár: **Németh György**. 656-658. p.

Kyrénéi törvény a rituális tisztaságról. Fordítás és kommentár: **Németh György**. 659-666. p.

Az idai Daktylosok. Diodóros Sikeliótés: Bibliothéké historiké V. 64. Fordítás és kommentár: **Gábor Sámuel**. 667-669. p.

Kulin Veronika: Hekaté. 670-682. p. 2 ill.

Nagy Levente: A héraikleiai halottidéző szentély. 683-688. p. 3 ill.

Bibliográfia: 689-704. p.

VI. Imperium Romanum

Bajnok Dániel: „Védj meg engem minden démontól” Görög nyelvű védővarázslatok papiruszon és fémllemezen. 707-738. p. 8 ill.

Németh György: Átoktáblák kontextusai II. A római kor. 739-752. p.

Németh György: Ártó mágia papiruszon és ólomlemezek. 753-763. p.

Németh György: Jézus a császárkori mágiában. 764-768. p.

Circe alakja Ovidiusnál. Metamorphoses XIV. 248-319. Kommentár: **Bajnok Dániel**. 769-773. p.

Kirké és Kalchos. Parthenios: Szerelmi sorscsapások 12. Fordítás és kommentár: **Bajnok Dániel**. 774-777. p. 1 ill.

Egy gyermekgyilkos boszorkány (*saga*). Fordítás és kommentár: **Németh György**. 778-779. p.

Antonius halála. Fordítás és kommentár: **Gábor Sámuel**. 780-783. p.

Apuleius: Az aranyzámár (részletek). Kommentár: **Kulin Veronika**. 784-789. p.

Ha beteljesülne egy kívánságom... Varázsgyűrűk a római császárkorban. Lukianos: A hajó, avagy a vágyak 42-44. Kommentár: **Nagy Árpád Miklós**. 790-792. p.

Nagy Árpád Miklós: A varázsgemmák. 793-810. p. 5 ill.

Dardanos kardja (PGM IV 1716-1870) – varázslatos recept szerelmi sikerekhez. Fordítás és kommentár: **Nagy Árpád Miklós**. 811-818. p. 1 ill.

Lithika. Köveskönyvek amuletteceptjei. Fordítás és kommentár: **Nagy Árpád Miklós és Zergi Nóra**. 819-826. p.

Zergi Nóra: Tudományos medicina az ókorban. 827-837. p.

Tóth Orsolya: Idősebb Plinius és a mágia. 838-864. p.

Nagy Levente: Mágusok, ördögűzők, járkáló szobrok, kísértetek, démonok. 865-882. p. 1 ill.

Apuleius: A mágiáról (részletek). Kommentár: **Kulin Veronika**. 883-888. p.

Philostratos: A tyanai Apollónios élete (részletek). Fordítás és kommentár: **Bolonyai Gábor**. 889-900. p.

A mágus és a dögvész. Libanios: 41. beszéd. Fordítás és kommentár: **Bolonyai Gábor**. 901-913. p.

Nekyomanteia Héliodórosnál. Sorsüldözött szerelmesek VI. 14,2 – 15,5. Kommentár:

Bolonyai Gábor. 914-918. p.

Nagy Levente: Keresztény kommentárok az en-dori halottlátó asszony történetéhez. 919-925. p.

Tóth Anna: Az újplatonikus theurgia. 926-950. p.

Kendeffy Gábor: Szent Ágoston a mágiáról. 951-964. p.

Szent Ágoston a mágiáról – forrásszövegek. Fordítás és jegyzetek: **Kendeffy** Gábor. 965-984. p.

Bibliográfia: 985-998. p.

VII. Az ókor után

Láng Benedek: A mágia fogalmának posztantik története. 100-1013. p.

Láng Benedek: Az antik mágia továbbélése a középkorban. 1014-1022. p.

Nagy Árpád Miklós: A kígyólábú szkhéma posztantik története. 1023-1035. p. 3 ill.

Bibliográfia: 1037-1039. p.

Név- és tárgymutató. 1041-1064. p.

Ismerteti:

Gesztelyi Tamás: Az Olympos mellett. Mágikus hagyományok az ókori Mediterráneumban. Szerkesztette: Nagy Árpád Miklós. I. kötet: Egyiptom, Mezopotámia, Anatólia, Italia. II. kötet: Hellas, Imperium Romanum, Az ókor után. Gondolat, 2013. *Ókor* XII. 2013. 2. sz. 74-77. p.

Jakab Attila: „Rehabilitált” mágia. Nagy Árpád Miklós (szerk.): Az Olympos mellett. *Buksz, Budapesti Könyvszemle* XXVI. 2014. tél 4. sz. 303-311. p. 3 ill.

Mágikus hagyományok Hérodosztól Harry Potterig. In: *Népszabadság online*

http://nol.hu/kult/magikus_hagyomanyok_herodotoszol_harry_potterig

Könyvbemutató:

Szépművészeti Múzeum – Dór Csarnok. 2013. V. 31.

Bemutatója: **Török** László, **Karsai** György (PTE), **Nagy** Árpád Miklós

2014

*Étude sur la transmission du savoir magique. L’histoire post-antique du schéma anguipède (Ve-XVIIe siècles). In: *Les savoirs magiques et leurs transmissions de l’Antiquité à la Renaissance*. Firenze: 2014. 131-155. p.

2015

Laudatio funebris. Az évszak műtárgya 2003. tél – 2014. tél. *Ókor* XIV. 2015. 1. sz. 75-78. p. 7 ill., hátsó belső borítón is

[2015 februárjában az épület rekonstrukciója miatt bezárt a Szépművészeti Múzeum, ezzel lezárult a 2003 telétől tartott kamarakiállítás-sorozat. Ezt összegzi a szerző. Kiemeli Szilágyi János Györgyöt]

*Engineering ancient amulets. Magical gems of the Roman Imperial Period. In: *The materiality of magic*. Edited by Dietrich **Boschung**, Jan N. **Bremmer**. Paderborn: Fink, 2015. 205-240. p. (Morphomata, 20.)

ISBN 978-3-7705-5725-7

A 6778/20=10242109

2016

Nagy Árpád Miklós: Sókratés Pannoniában. Szilágyi János György emlékezete (1918. július 16. – 2016. január 7.). In: In memoriam. *Ókor* XV. 2016. 1. sz. 94-100. p. 1 ill.

Bővített változata:

Nagy Árpád M[iklós]: Socrates in Pannonia. The memory of János György Szilágyi (16 July 1918 – 7 January 2016). *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 120-121. 2015-2016 [2017]. 19-36. p. 1 ill.: arcképével
Fordította: Endreffy Kata

2018

L'Anguipede d'Avenches. In: *Across the Mediterranean - along the Nile. Studies in Egyptology, Nubiology and Late Antiquity dedicated to László Török on the occasion of his 75th birthday*. 2. Edited by Tamás A. **Bács**, Ádám **Bollók**, Tivadar **Vida**. Budapest: Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences – Museum of Fine Arts; Prime Rate Kft., 2018. 939-951. p. 3 ill.
ISBN 978-615-5766-18-3 (Volume 1-2)
ISBN 978-615-5766-17-6 (Volume 2)
AE 8847/2.a=10273185

2019

Bellelli, Vincenzo – **Nagy**, Árpád M.: Pottery and history: the lessons of János György Szilágyi. –

Nagy, Árpád M.: Socrates in Pannonia – The memory of János György Szilágyi (16 July 1918 – 7 January 2016). In: *Superis deorum gratus et imis papers in memory of János György Szilágyi*. Edited by Vincenzo **Bellelli**, Árpád M. **Nagy**. [Edited by] Consiglio Nazionale delle Ricerche – Istituto di Studi sul Mediterraneo Antico. Roma: Edizioni Quasar; Gorgonzola (MI): Global Print, 2018 [2019]. XVII-XVIII. p.; 3-14. p. 1 ill.: arcképével
(*Mediterranea, Quaderni annuali dell'Istituto di Studi sul Mediterraneo Antico* XV. 2018. / Direttore responsabile: Vincenzo **Bellelli**, ISSN 1827-0506)
Comitato di redazione: Laura Ambrosini, Enrico Benelli, Rocco Mitro, Carla Sfamemi
ISBN 978-88-7140-935-1

*Figuring out the Anguipes gems-bis. A statistical overview. In: *Magical gems in their contexts. Proceedings of the international workshop held in the Museum of Fine Arts, Budapest, 16-18 February 2012*. Edited by Kata **Endreffy**, Árpád M. **Nagy**, Jeffrey **Spier**. Roma: L'Erma di Bretschneider, 2019. (Studia archaeologica, 229.)
ISBN 978-88-913-1297-6
A 2089/229=10272029

Könyvismertetés

1983

Gli etruschi e Roma. Incontro di studio in onore di M. **Pallottino**. Roma, 11-13. dicembre 1979. Roma, 1981. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungaricae* XXXV. 1983. 441-442. p.

1985

Woodford, S.: the Art of Greece and Rome. Cambridge, 1982. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungaricae* XXXVII. 1985. 454. p.

Pfanner, M.: Der Titusbogen. Mainz, 1983. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungaricae* XXXVII. 1985. 455-457. p.

1986

Froning, H.: Marmor-Schnuckreliefs mit griechischen Mythen im 1. Jh. V. Chr. Mainz, 1981. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungaricae* XXXVIII. 1986. 332-333. p.

Camporeale, G.: La caccia in Etruria. Roma, 1984. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungarica* XXXVIII. 1986. 334-336. p.

Ch. Ulf: Das römische Lupercalienfest (Impulse der Forschung 38), Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1982. *Archaeologiai Értesítő* CXIII. 1986. 1. sz. 142. p.

1987

P. Aichholzer: Darstellungen römischer Sagen (Dissertationen der Universität Wien, 160.), Wien VWGÖ, 1983. *Acta Archaeologica* XXXIX. 1987. fasc. 1-2. 136-137. p.

Aufstieg und Niedergang der römischen Welt. II. 12.2. Künste. Hrsg. H. Temporini. Berlin – New York, 1981. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungarica* XXXIX. 1987. 368-370. p.

Dwyer, E.J.: Pompeian Domestic Culture. A Study of Five Pompeian Houses and their Contents. Rome, 1982. [könyvismertetés] *Acta Archaeologica Hungarica* XXXIX. 1987. 370. p.

1991

W. Pagnotta: L'Antiquarium di Castiglione di Lago. *Archaeologia Perusina* I, Roma 1984, G. Bretschneider. *Acta Archaeologica* XLIII. 1991. Fasc. 3-4. 461. p.

S. Bruni: I lastroni a scala. Materiali del Museo Archaeologico Nazionale di Tarquinia IX; *Archaeologica* 65. Roma 1986, G. Bretschneider. *Acta Archaeologica* XLIII. 1991. Fasc. 3-4. 461-462. p.

R. Merkelbach: Weihegrade und Seelenlehre der Mithrasmysterien (Vorträge der Rheinisch-Westfälische Akademie der Wissenschaften, G 257). Opladen 1982. *Acta Archaeologica* XLIII. 1991. Fasc. 3-4. 469-470. p.

H. Hänlein-Schäfer: Veneratio Augusti. Eine Studie zu den Tempeln der ersten römischen Kaisers. Roma, G. Breitschneider 1985. *Acta Archaeologica* XLIII. 1991. Fasc. 3-4. 470. p.

T. Pekáry: Das römische Kaiserbildnis in Staat, Kult und Gesellschaft dargestellt anhand der Schriftquellen (Das römische Herrscherbild III. 5). Berlin, Mann Verlag 1985. *Acta Archaeologica* XLIII. 1991. Fasc. 3-4. 470-471. p.

E. Lippolis: La Necropoli del Palazzone di Perugia, ceramiche comuni e verniciate. *Archaeologia Perusina* 2. Roma 1984, G. Bretschneider ed. *Acta Archaeologica* XLIII. 1991. Fasc. 3-4. 471. p.

1997

Rakob, F. (szerk.): Karthago I. Die deutschen Ausgrabungen in Karthago, Mainz am Rhein, Ph. Von Zabern 1991. *Archaeologiai Értesítő* CXXIII-CXXIV. 1996-1997. 284-285. p.

2000

Heraion. K. Junker, Der ältere Tempel im Heraion am Seele. Verzierte Metopen im architektonischen Kontext. Böhlau Verlag, Köln-Weimar-Wien 1993. *Acta Classica Universitatis Scientiarum Debreceniensis*, Debrecen XXXVI. 2000. 217-220. p.

Tiszteletkör. Kerényi-Isler, Cornelia: Túl a klasszikuson – elfogulatlan pillantás az etruszk művészetre. [Fordította: **Nagy Árpád Miklós**] – **Nagy Árpád Miklós**: Paradeigma. – **Szabó Miklós**: A vázakutató. – **Marosi Ernő**: „Az egész kulturális hagyományhoz való viszony.” A művészet és Szilágyi János György a múzeumban. – **Török László**: A művészettörténet írótablója. Szilágyi János Györggyel az Antik kiállításon. – **Somlyó György**: Szilágyi. In: János György Szilágyi: *Ceramica Etrusco-Corinzia figurata Parte 1. ... Parte 2.* 1998. ... Monumenti Etruschi, 7.8. *BUKSZ XII.* 2000. tél 4. sz. 362-383.

http://www.kontextus.hu/Buksz/2000_04/tisztek/tk.html

http://209.85.135.104/search?q=cache:4BQ_QX_isUYJ:www.kontextus.hu/Buksz/2000_04/tisztek/tk.html+%22Szil%C3%A1gyi+J%C3%A1nos+Gy%C3%B6rgy%22&hl=hu&ct=clnk&cd=96&gl=hu&client=firefox-a

Paradeigma. *Budapest Review of Books* 10:3-4 (2001) 88-91.

Une gemme votive de l'époque impériale. *Eirene*, Praha 36 (2000). 134-146. p.

Figuring out the Anguipede ('snake-legged god') and his relation to Judaism. *Journal of Roman Archaeology*, Ann Arbor, Mich. 15:1 (2002). 159-172. p. -Fi 1590

Le phénix et l'oiseau benu sur les gemmes magiques. Trois notes sur le phénix gréco-égyptien. in Silvia Fabrizio-Costa (éd.), *Phénix: mythe(s) et signe(s). Actes du colloque international de Caen (12-14 octobre 2000)*, Maison de la recherche en sciences humaines de l'Université de Caen, Bern; Frankfurt am Main: Lang, 2001. 57-84. p.

2001

K. Junker, Der ältere Tempel im Heraion am Seele, Köln - Weimar - Wien 1993. *Acta Classica Univ. Scient.*, Debrecen. 36 (2000) [2001] 217-220. p.

2007

Beard, M., A Parthenon (A világ csodái), h.n. [Debrecen] é.n. [2006], Gold Book Könyvkiadó, fordította Bíró Blanka, szerkesztette Békési József. *Ókor VI.* 2007. 1-2. sz. 100-101. p. 1 ill.

2010

Két könyv a mágiáról. Fritz Graf: A mágia a görög-római világban. Fordította Torma Péter. A fordítást az eredetivel egybevetette és a mutatókat készítette Böröczki Tamás. Electa, Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2009. – Benedek Láng: *Unclocked books manuscripts of learned magic in the Medieval libraries of Central Europe (The magic in history series)*. The Pennsylvania State University Press, University Park, Pennsylvania, 2008. *BUKSZ*, a pesti könyvszemle XXII. 2010. tél 4. sz. 301-304. p. 1 ill.

IV. Előadások kéziratai, kiadatlan kéziratok

*1984

Silvanus ikonográfiája. Doktori értekezés, Budapest: ELTE, 1984

1997

Silvanus, Sucellus, Dis pater és a Kalapácsos isten. Egy gallo-római kultusz Gallia Narbonensisben = Silvanus, Sucellus, Dis pater, and the god with the hammer. A Gallo-Roman cult in Gallia narbonensis. Kandidátusi disszertáció (kézirat), 1997.

V. Kiállítás-rendezések, katalógusok, Szépművészeti Múzeum

1975

Népvándorláskori művészet Pannóniában = Völkerwanderungszeitliche Kunst in Pannonien. Székesfehérvár: István Király Múzeum, 1975. 18,2 p. 15 ill. (Az István Király Múzeum Közleményei, D. sorozat, 100.)

Székesfehérvár, István Király Múzeum, 1975

A kiállítást rendezte: **Nagy Árpád**

Forrás:

Le musée des Beaux-Arts en 1975-1976 = A Szépművészeti Múzeum 1975-1976. években. *SzMKözl* 50. 1978. 131. 205. p.

1989

Az etruszkok világa. Kiállítás Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság és a Szovjetunió múzeumainak anyagából. A kiállítást rendezte és a vezetőt írta: **Szilágyi János György**. A rendezésben közreműködött: **Csornay Boldizsár**, **Jerger Krisztina**, **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Szépművészeti Múzeum, 1989. 99 p. 95 ill. [Technikai szerkesztő: Zentai Lorándné. Felelős kiadó: Tátrai Vilmos]

1989. VI. 30. – IX. 17. Meghívó: 2 lev. 1 ill.. Megnyitja: Szőcs Géza

A kiállítás V. terme a jórészt olaszországi múzeumok anyagából rendezett Umberek és etruszkok című kiállítás. 1989. VIII. 4. – IX. 17.

Ismerteti:

Sz[ilágyi] J[ános] Gy[örgy]: Le monde des Étrusques = Az etruszkok világa [kiállítás-ismertetés]. *SzMKözl* 73. 1990. 65-69. 123-125. 3 ill. Traduit par Mireille T. Tóth

Szilágyi János György: Etruszkok a Szépművészeti Múzeumban. *Új Tükör* XXVI. 1989. IX. 10. 37. sz. 24-25. p. 6 ill.

1992

Der attische Jagdsarkophag. Budapest-Split. Ausstellungskatalog anlässlich der feierlichen Eröffnung des Konsulats der Bundesrepublik Deutschland in Split = Atički sarkofag s prikazom lova. Katalog izložbe u povodu svečanog otvaranja Konzulata Savezne Republike Njemačke u Splitu. [Katalog:] Alexander Conze, M[iklós] Árpád Nagy, et al. Grusswort: Karlo Grenc; predgovo: Emilio Marin. Split: Arheološki Muzej, 1992. 73 p. illusztrált

Le sport dans la Grèce antique. Du jeu à la compétition. Exposition. Edidit Doris **Vanhove**. Bruxelles: Palais des Beaux-Arts, 1992. cat.nr. 134. 271. p.; cat.nr. 150. 286-287. p.; cat.nr. 166. 301. p.; cat.nr. 180. 314-315. p.; cat.nr. 201. 334. p.; cat.nr. 251. 382-383. p. 1992. I. 23. – IV. 12.

Nagy Árpád Miklós: cat.nr. 150. 286-287. p.; cat.nr. 166. 301. p.; cat.nr. 180. 314-315. p.; cat.nr. 251. 382-383. p.

1995

Két portré – Marcus Aurelius. A kiállítást rendezte: **Szilágyi János György**, **Jerger Krisztina**. [Vezetőt írta]: **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Art Box, 1995.

Leporello: 6 p. 3 ill. Felelős kiadó: Mojzer Miklós

Two portraits – Marcus Aurelius. The exhibitina arranged by János György **Szilágyi**, Krisztina **Jerger**. [guide by] Árpád Miklós **Nagy**. Budapest: Museum of Fine Arts; [Art Box], 1995. Leporello: 6 p. 3 ill.

1995. IV. 25. – V. 28.

Meghívó: Két portré – Marcus Aurelius = Deux portraits de Marc Aurèle. Megnyitja: Olivier **Reverdin**, Fitz Jenő. 1 lev öh.2 ill.

Ismerteti:

Juhari Zsuzsanna: Aranyban és bronzban. *Élet és Tudomány* L. 1995. V. 26. 21. sz. 660-662. p. 6 ill.

2000

Ritratto virile, cosiddetto Marco Antonio. In: *Cleopatra. Regina d'Egitto*. Esposizione. Roma, Fondazione Memmo, 2000. X. 12. – 2001. II. 25. A cura di Peter **Higgs**. Milano: Electa, 2000. Cat. III. 33. 178-179. p. 1 képpel

2001

Head from a statue of a man (so-called Mark Antony). In: *Cleopatra of Egypt. From history to myth*. Exhibition. London, British Museum, 2001. Edited by Susan **Walker**, Peter **Higgs**.

2003

Éős. A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének programajánlata. Szépműhely. 2003 ősz - tél. [Bevezeti:] **Mojzer** Miklós, **Nagy** Árpád Miklós. Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2003. Leporello: 6 p. 6 ill.

Birkás Éva – **Nagy** Árpád Miklós – **Juhász** Litza: Kerámia. *Az antik világ kincsei*. Budapest: Szépművészeti Múzeum, [2003]. 12 p. ill. (Szépműhely: múzeumi kalauz gyerekeknek)

2004

Az évszak műtárgya. 2004. tavasz, nyár, ősz, tél. *Talizmánok a római császárkorból*.

Kurátorok: **Nagy** Árpád Miklós, **Dági** Mariann. [írta]: **Nagy** Árpád Miklós. A kiállítást rendezte: **Jerger** Krisztina. Budapest: Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2004. Leporello: 6 p. 13 színes ill.

Felelős kiadó: Mojzer Miklós

Melléklet: 1 lev.

1 ill. magyar nyelvű ismertető

Meghívó: 1 lev. 1 ill.

Highlighted works of art. 2004 spring, summer, autumn, winter. *Talismans from the period of the Roman Empire*. Curators: Árpád Miklós **Nagy**, Marianna **Dági**. [text]: Árpád Miklós **Nagy**. Exhibition design: Krisztina **Jerger**. Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2004. Leporello: 6 p. 13 színes ill.

Responsible editor: Miklós Mojzer

2004. VI. 8. – 2004. VIII. 29.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/evszak_mutargya/evszak.php?id=600

Ismerteti:

Nagy Árpád Miklós: Talizmánok a római császárkorból. *Ókor* III. 2004. 3. sz. 64-66. p. 7 ill. <http://www.ookor.hu/>

Gratia torzója, Kr. E. I. – Kr. U. I sz. In: *A modell. Női akt a 19. századi magyar művészetben. Kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában = The model. Female nude imagery in 19th - century Hungarian art. Exhibition at the Hungarian National Gallery*. A kiállítást

rendezte, katalógust szerkesztette: **Imre Györgyi**. Budapest: Magyar Nemzeti Galéria; Pannon GSM; Mester Nyomda, 2004. 187. p. 1 ill. (A Magyar Nemzeti Galéria kiadványai, 2004/2. ISSN 0231-2387 – Hungarian National Gallery publications, 2004/1. ISSN 0864-7291 / Sorozatszerkesztő / Advisory editor: **Jávor Anna**)

Magyar, angol nyelven

A szerkesztő munkatársai: **Gosztonyi Ferenc, Veszprémi Nóra**

1 katalógustétel (N. Á. M.) jelzéssel: I-1.

Budapest, Magyar Nemzeti Galéria. 2004. X. 14. – 2005. II. 6.

Budapest 27/347=00186869.x

2005

Éős. A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének programajánlata. Szépműhely. 2005 tavasz-nyár. [Bevezeti:] **Baán László, Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2005. Leporello: 6 p. 6 ill.

Ismerteti:

Endreffy Kata, Thúryné Figler Krisztina: A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének közönségszolgálati programja. Az ismeretlen Egyiptom. *Ókor IV.* 2005. 3. sz. 127-128. p. <http://www.ookor.hu/>

Az évszak műtárgya. 2005. tavasz, nyár, ősz, tél. *Házaspár sírköve Palmyrából*. Kurátor: **Dági Marianna, Nagy Árpád Miklós**. [írta]: **Nagy Árpád Miklós**. A kiállítást rendezte: **Jerger Krisztina**. Budapest: Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2005. Leporello: 6 p. 4 színes ill.

Felelős kiadó: Baán László

Highlighted works of art. 2005 spring, summer, autumn, winter. *Funerary stele of a Palmyrean couple*. Curator: Marianna **Dági**, Árpád Miklós **Nagy**. [text]: **Nagy Árpád Miklós**. Exhibition design: Krisztina **Jerger**. Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2005. Leporello: 6 p. 4 színes ill.

Responsible editor: László Baán

2005. VI. 7. – VIII. 28.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/evszak_mutargya/evszak.php?id=606

Ismerteti:

Az évszak műtárgya – 2005 nyár – Házaspár sírköve Palmyrából Szépművészeti Múzeum, Előcsarnok. 2005. VI. 7. – 2005. VIII. 28. *Múzeumi Hírlevél XXVI.* 2005. VII-VIII. 7-8. sz. 221-222. p. 1 ill.

Dági Marianna: Highlighted works of art: chamber exhibitions organised by the Collection of Classical Antiquities = Az évszak műtárgya. Kamarakiállítások az Antik Gyűjtemény rendezésében. *SzMKözl* 102-103. 2005. 155-157. 268-270. p.

Nagy Árpád Miklós: Házaspár sírköve Palmyrából. A Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből. *Ókor IV.* 2005. 4. sz. 77-78. p. 2 ill. a belső borítón is

<http://www.ookor.hu/>

A fáraók után. A kopt művészet kincsei egyiptomi múzeumokból. A kiállítás főkurátora: **Török László**. Múzeumi kurátor: **Nagy Árpád Miklós**; munkatársai: **Andó Géza, Hasznos Andrea, Endreffy Kata, Bechtold Eszter**. Rendezés, látvány: **Jerger Krisztina**. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Mester Nyomda, 2005. [36] p. 22 színes ill.

Felelős kiadó: Baán László. [Vezető a kiállításhoz]

Meghívó: 2 lev. Megnyitja: Baán László, Török László. Angol – magyar nyelvű meghívó.

Mellékletek: 2 lev. Programajánlat. 1-1 t. Magyar – német és angol – francia nyelvű kiállítás-ajánló

2006

Szépművészeti Múzeum. Remekművek az ókortól napjainkig. 100 év. Főszerkesztő: **Czére** Andrea. Lektorok: **Ember** Ildikó, **Gerszi** Teréz, **Szilágyi** János György. [bevezeti]: **Baán** László. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Stádium Nyomda, 2006. [364] p. 283 ill. színes is ISBN 963 7063 35 8; ISBN13 9789637063350. Felelős kiadó: Baán László

Bencze Ágnes, **Dági** Marianna, **Lebegyev** Judit, **Nagy** Árpád Miklós, **Szilágyi** János György, **Török** László

Museum of Fine Arts, Budapest. Masterpieces from the collection. 100 years. Editor-in-chief Andrea **Czére**. [foreword by] László **Baán**. Editors: Judit **Borus**, Adèle **Eisenstein**. Editorial assistance: Zsuzsanna **Dobos**, Zoltán **Kárpáti**, Ágota **Varga**. Lectors: Ildikó **Ember**, Teréz **Gerszi**, János György **Szilágyi**. Budapest: Museum of Fine Arts; Stádium Nyomda, 2006. [364] p. 283 ill. színes is. ISBN 963 7063 37 4; ISBN 13: 978 963 706337 4

Eredeti cím: Szépművészeti Múzeum. Remekművek az ókortól napjainkig. 100 év.

[Translation: Alan Campbell, Adèle Eisenstein.] Executive publisher: László Baán

Az évszak műtárgya 2006. tavasz, nyár, ősz, tél. *Orpheus, római császárkori mozaik Africából.* Kurátor: **Dági** Marianna. [írta]: **Nagy** Árpád Miklós. Budapest: Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2006. Leporello: 6 p. 6 színes ill.

Felelős kiadó: Baán László

Highlighted works of art. 2006 *spring*, summer, autumn, winter. *Orpheus, a Roman mosaic from Africa.* Curator: Marianna **Dági**. [text]: **Nagy** Árpád Miklós. Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2006. Leporello: 6 p. 6 színes ill.

Responsible editor: László Baán

2006. III. 7. –V. 28.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/evszak_mutargya/evszak.php?id=611

Ismerteti:

Új műtárgyakkal gyarapodott a Szépművészeti Múzeum állandó kiállítása. *Múzeumi Hírlevél* XXVII. 2006. IV. 4. sz. 123-124. p.

Lebegyev Judit: Highlighted works of art: chamber exhibitions organized by the Collection of Classical Antiquities = Az évszak műtárgya. Kamarakiállítások az Antik Gyűjtemény rendezésében. *SzMKözl* 105. 2006. 168-170. 314-315. 1 ill.

Nagy Árpád Miklós: Orpheus. Római császárkori mozaik Africából. *Ókor* V. 2006. 2. sz. 97-98. p. 1 ill. <http://www.ookor.hu/>

P. Szabó Ernő: Mozaik Tunéziából. Új alkotásokkal gyarapodott a Szépművészeti Múzeum. *Magyar Nemzet* LXIX. 2006. III. 8. szerda 66. sz. 17. p.

Varázsgemmák a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményéből = magic gemmas from the collections of the Museum of Fine Arts, Dept. of Egyptian [sic] Antiquities. In: *Antik orvoslás és Pannonia. Kiállítási katalógus = Ancient medicine and Pannonia. Exhibition in medical practice in Antiquity. Catalogue of objects.* This catalogue was made to accompany the exhibition organized for the 40th International Congress on the History of Medicine held between 26 August – 3 september 2006 in the Hungarian Academy of Sciences. Edited by Paula **Zsidi**, Katalin E. **Csontos**. Budapest: Pro Aquinco Foundation, 2006. 4., 8. p. 10 ill. ISBN 963 9340 62 6

2007

Az évszak műtárgya. 2007. tavasz, nyár, ősz, tél. *Lovas Hérós.* Az évszak műtárgya. 2007. tavasz, nyár, ősz, tél. Kurátor: **Dági** Marianna. [írta]: **Nagy** Árpád Miklós. Budapest:

Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2007. Leporello: 6 p. 5 színes ill. Felelős kiadó: Baán László

Highlighted works of art. 2007 *spring*, summer, autumn, winter. *Relief of a riding Hero*.

Curator: Marianna **Dági**. [text]: Árpád Miklós **Nagy**. Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2007. Leporello: 6 p. 5 színes ill.

Responsible editor: László Baán

2007. IV. 2. – 2007. V. 27.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/evszak_mutargya/evszak.php?id=615

Ismerteti:

Nagy Árpád Miklós: Lovas hērós. Keleti görög műhely, Kr. E. 1. század. *Ókor* VI.

2007. 3. sz. 91-92. p. 1 ill. és a hátsó borítón <http://www.ookor.hu/>

2009

Az évszak műtárgya. 2009. tavasz, nyár, ősz, tél. *Hopp Ferenc antik műtárgyai*. Kurátor: **Dági** Marianna. [írta]: **Nagy** Árpád Miklós. Budapest: Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2009. Leporello: 6 p. 5 színes ill.

Felelős kiadó: Baán László

Highlighted works of art. 2009. spring, summer, autumn, winter. *Mediterranean antiquities from the Ferenc Hopp collection*. Curator: Marianna **Dági**. [text]: Árpád Miklós **Nagy**.

Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2009.

Leporello: 6 p. 5 színes ill.

Responsible editor: László Baán

2009. IX. 8. – 2009. XI. 29.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/evszak_mutargya/evszak.php?id=664

Ismerteti:

Nagy Árpád Miklós: Hopp Ferenc antik műtárgyai. *Ókor* VIII. 2009. 3-4. sz. 107-109. p. 6 ill. <http://www.ookor.hu/>

Az évszak műtárgya. 2009. tavasz, nyár, ősz, tél. *Márvány sztélé Rhéneia szigetéről*. Kurátor: **Dági** Marianna. [írta]: Hans Rupprecht **Goette**; **Nagy** Árpád Miklós. Budapest:

Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2009. Leporello: 6 p. 5 színes ill.

Felelős kiadó: Baán László

Highlighted works of art. 2009 spring, summer, autumn, winter. Hellenistic grave relief from Rheneia. Curator: Marianna **Dági**. [text]: Hans Rupprecht **Goette**; Árpád Miklós **Nagy**.

Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2009.

Leporello: 6 p. 5 színes ill.

Responsible editor: László Baán

2009. XII. 8. – 2010. II. 28.

http://www2.szepmuveszeti.hu/antik_gyujtemeny/evszak_mutargya/evszak.php?id=664

Ismerteti:

Goette, Hans Rupprecht; **Nagy** Árpád Miklós: Márvány sztélé Rhéneia szigetéről. *Ókor* IX. 2010. 1. sz. 80-82. p. 5 ill. belső borítón is <http://www.ookor.hu/>

Bellerophón. In: Antik Gyűjtemény 100. *Ókor* VIII. 2009. 1. sz. 66-69. p. 5 ill.

A varázsgemmák és a klasszika archaeológia. [2008. november 26-án elhangzott előadás átdolgozott változata.] In: Antik Gyűjtemény 100. *Ókor* VIII. 2009. 2. sz. 80-85. p. 11 ill.

<http://www.ookor.hu/>

2011

*Az évszak műtárgya. 2011. tavasz, nyár, ősz, tél. *Amulettékszerek*. Kurátor: **Dági** Marianna. [írta]: **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2011. Leporello: 6 p. 7 színes ill.

Felelős kiadó: **Baán** László

Highlighted works of art. 2011 spring, summer, autumn, *winter*.. Curator: Marianne **Dági**. [text]: János György **Szilágyi**. Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2011. Leporello: 6 p. 7 színes ill.

Responsible editor: László **Baán**

2011. XII. 12. – 2012. II. 29.

Ismerteti:

Dági Marianna – **Nagy Árpád Miklós**: Amulettékszerek. *Ókor* XI. 2012. 1. sz. 107-109. p. 11 ill. hátsó belső borítón is

2014

Az évszak műtárgya. 2014. *tavasz*, nyár, ősz, tél. A Viennai Satyros. Kurátor: **Endreffy** Kata [írta]: Hans Rupprecht **Goette**, **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Szépművészeti Múzeum – Antik Gyűjtemény; Mester Nyomda, 2014. Leporello: 6 p. 6 színes ill.

Felelős kiadó: **Baán** László

Budapest 13/77.b=00225131

Highlighted works of art. 2014 *spring*, summer, autumn, winter. The 'Vienne Satyr'. Curator: Kata **Endreffy**. [text]: Hans Rupprecht **Goette**, **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Museum of Fine Arts – Collection of Antiquities; Mester Nyomda, 2014. Leporello: 6 p. 6 színes ill.

Responsible editor: László **Baán**

2014. IV. 8. – VI. 8.

Budapest 13/79.b=00225134

Ismerteti:

Goette, Hans Rupprecht – **Nagy Árpád Miklós**: A viennai satyros. *Ókor* XIII. 2014. 1. sz. 97-98. p. 6 ill. hátsó belső borítón is

VI. Folyóirat, sorozat szerkesztések, fordítás, lexikon szócikk

Lexikon szócikk

1997

Silvanus. In: *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae VIII*, Zürich 1997, 763-773.

Sucellus. In: *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae VIII*, Zürich 1997, 820-823.

Nantosvelta. In: *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae VIII*, Zürich 1997, 865-867.

Silvana. In: *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae VIII*, Zürich 1997, 1133-1135.

2004

Launio. Secundinus. In: R. Volkammer (szerk.), *Künstlerlexikon der Antike II*, München – Leipzig 2004, 4-5.

2013

Az Olympos mellett. Mágikus hagyományok az ókori Mediterráneumban. Szerkesztette: **Nagy Árpád Miklós**. Budapest: Gondolat Kiadó, 2013. 1. kötet: 438. p. ill., 2. kötet: [5], 446-1064. p. ill.

A mutatót készítette **Bélyácz** Katalin, **Endreffy** Kata és **Nagy Árpád Miklós**

Felelős szerkesztő: **Böröczki** Tamás

ISBN 978-963-693405-7 Ö

A kötet törzsanyaga az OTKA K-81332 számú pályázata keretében készült. A kötet megjelentetését az OTKA PUB-K-103302 számú pályázata támogatta

1. kötet. *Egyiptom, Mezopotámia, Anatólia, Italia*. 438 p.

ISBN 978-963-693-403-3

27032/1=178554

Tartalma:

Nagy Árpád Miklós: Előszó. 9-17. p.

Böröczki Tamás. 17-18. p

I. Egyiptom

Schreiber Gábor: Vallás és mágia az ókori Egyiptomban: az ellenség megsemmisítésének szertartása. 21-37. p. 4 ill.

Ünnep Epiphi hónap 13. napján – az esti szertartás (Eszna 207, 18-22). Fordítás és kommentár: **Schreiber Gábor**. 38-41. p.

Horváth Zoltán: Levelek a túlvilágra: a mágikus erővel felruházott halott. 42-72. p.

Levelek a holtakhoz – forrásszövegek. Fordította és kommentár: **Horváth Zoltán**. 73-92. p. 4 ill.

Amulettek – mágikus védelmezők a Szépművészeti Múzeum Egyiptomi Gyűjteményében.

Kommentár: **Liptay Éva**, **Győry Hedvig** és **Petrik Máté**. 93-121. p. 21 ill.

Petrik Máté: Hórus-táblák és gyógyító szobrok. Veszélyes állatok elleni védekezés az egyiptomi mágiában. 122-131. p. 3 ill.

Endreffy Kata: „Hozz rájuk perzselő lázat, nyomorúságot, zavart és pusztulást”. Kopt átokszövegek az egyiptomi, görög és latin források tükrében. 132-151. p.

Levél az istenhez: démotikus, görög és kopt források. Fordítás és kommentár: **Endreffy Kata** és **Forró Orsolya**. 152-163. p.

Bibliográfia. 165-179. p.

II. Mezopotámia

Bácskay András – **Niederreiter Zoltán**: Bölcs tudósok, a nagy istenek titkának őrzői. A tudósok és a tudományos szövegek szerepe a mezopotámiai mágiában. 183-218. p. 9 ill.

Esztári Réka: A hajó viszontagságos útja: részletek az assuri születési ráolvasás-gyűjteményből. 219-227. p. 2 ill.

Simkó Krisztián: Mágikus kövek listája szembetegségre. 228-236. p. 3 ill.

Földi Zsombor: Olajjósítás az óbabilóni korban. 237-242. p. 1 ill.

Bácskay András: Kedvezőtlen előjelek és elhárításuk: a lakóházban megjelenő démonok, halotti szellemek észlelése és kiűzése. 243-247. p.

A gonosz démon elűzésének rituáléja. A „Gonosz utukkú” ráolvasás-sorozat részlete. Fordítás és kommentár: **Bácskay András**. 248-251. p.

Bibliográfia: 253-263. p.

III. Anatólia

Simon Zsolt: Mágia az ókori Anatóliában. 267-306. p. 24 ill.

Mágia az ókori Anatóliában – forrásszövegek. Fordítás és kommentár: **Simon Zsolt**. 307-322. p.

Bibliográfia. 323-334. p.

IV. Italia

Etruszk átoktáblák – forrásszövegek. Fordítás és kommentár: **Simon Zsolt**. 337-339. p.

Oszk átoktáblák – forrásszövegek. Fordítás és kommentár: **Simon Zsolt**. 340-345. p.

Lakatos Szilvia: Az oszk átoktáblák. 346-352. p. 4 ill.

Bencze Ágnes: Bacchoi kai mystai. Eszkhatológikus hiedelmek és rítusok Magna Graeciában. 353-385. p. 6 ill.

Ráolvasás ficam ellen. Marcus Porcius Cato: De agri cultura 160. Kommentár: **Kulin** Veronika. 386-388. p.

Hajdu Péter: A mágia tilalma Rómában. 389-394. p.

Ferenczi Attila: Hős az alvilágban. 395-401. p.

Hajdu Péter: Horatius varázslónője. 402-411. p.

Szerelmi rontás Ovidiusnál. Amores III. 7,27-36. Fordítás: **Tordai Éva**, kommentár: **Hajdu Péter**. 412-413. p.

Szerelmi varázslás Theokritosnál és Vergiliusnál. Theokritos: 2. Idill 1-63, 88-91, 159-162. Vergilius: 8. ecloga. 64-109. Fordítás: **Tordai Éva**, kommentár: **Hajdu Péter**. 414-420. p.

Erichtho nekromanteiája. Lucanus: Bellum civile VI. 413-588. Fordítás: **Tordai Éva**, kommentár: **Ferenczi Attila**. 421-428. p.

Germanicus halála. Tacitus: Annales II. 69-71, 74. Fordítás és kommentár: **Ferenczi Attila**. 429-432. p.

Bibliográfia. 433-438. p.

2. kötet. *Hellas, Imperium Romanum, az ókor után*. 441-1064. p.
ISBN 978-963-693-404-0
27032/2=00220394

Tartalma:

V. Hellas

Tartalom: [445]-[448]. p.

Imre Flóra: A Múzsák megidézése az *Ilias II.* könyvében. 451-455. p.

Karsai György: Kirké. 456-466. p. 1 ill.

Horváth Judit: Költészet, ima és mágia Sapphó Aphrodité-himnuszában. 467-476. p. 1 ill.

Betegh Gábor: A *magos*, a halandók és az istenek. Mágia és a mágus az archaikus és a klasszikus kori görög kultúrában. 477-489. p.

Bárány István: Empedoklés 111. töredéke és a mágia. 490-498. p.

Szalagamulett harcoston: a Siracusa-festő budapesti kratérja. Kommentár: **Bélyácz Katalin**. 499-501. p. 2 ill.

Halottidézés Aischylos színpadán. Aischylos: Perzsák 607-693. Kommentár: **Bélyácz Katalin**. 502-508. p.

Agócs Péter: Látni az Erinyst. Aischylos: Eumenisek 307-396. 509-543. p. 1 ill.

Sophoklés: Oidipus király 380-403. Kommentár: **Bajnok Dániel**. 544-546. p.

Szerelmi mágia Pindarosnál. 4. pythói óda 211-223. Fordítás és kommentár: **Kulin Veronika**. 547-550. p.

Bellerophontés megszelídíti Pégasost. Pindaros: 13. olympiai óda 63-92. Fordítás: **Horváth Judit**, kommentár: **Kulin Veronika**. 551-555. p. 1 ill.

Szerelmi bájolás Euripidésnél. Hippolytos 507-518. Fordítás és kommentár: **Kulin Veronika**. 556-558. p.

Euripidés: Andromaché (részletek). Fordítás és kommentár: **Kulin Veronika**. 559-562. p.

A méregkeverő mostoha. Antiphón 1, 14-20. Fordítás és kommentár: **Mészáros Tamás**. 563-565. p.

Kárpáti András: Thamyras versenydala és a Múzsafigurák. 566-595. p. 6 ill.

Bélyácz Katalin: Klasszikus görög szalagamulettek (*periammata*). 596-603. p. 3 ill.

Nagy Árpád Miklós: Daktylios pharmakités. Varázsgyűrűk a klasszikus és hellénisztikus kor írott forrásaiban. 604-610. p. 1 ill.

Németh György: Átoktáblák kontextusai I. Az archaikus és a klasszikus kor. 611-621. p.

Ráolvasás fejjörcs ellen. Platon: Charmidés 155e-156e. Fordítás: **Horváth Judit**, kommentár: **Bélyácz Katalin**. 622-623. p.

Platon a mágusokról. Állam II. 363e-365a. Fordítás és kommentár: **Bárány István**. 624-627. p.

Mágia és retorika. Platón: Menón 79e80d; Gorgias: Helené dicsérete 8-14. Fordítás és kommentár: **Bárány** István. 628-632. p.

Kirké. Apollónios Rhodios: Argonautika IV. 661-752. Fordítás: **Tordai** Éva, kommentár: **Bajnok** Dániel. 633-639. p.

Lovász Lilla – **Peszlen** Dóra: Jóslatkérő ólomlemezek a dódonéi Zeus-szentélyben. 640-655. p. 4 ill.

A kyrénéi eskü. Fordítás és kommentár: **Németh** György. 656-658. p.

Kyrénéi törvény a rituális tisztaságról. Fordítás és kommentár: **Németh** György. 659-666. p.

Az idai Daktylosok. Diodóros Sikeliótés: Bibliothéké historiké V. 64. Fordítás és kommentár: **Gábor** Sámuel. 667-669. p.

Kulin Veronika: Hekaté. 670-682. p. 2 ill.

Nagy Levente: A héraikleiai halottidéző szentély. 683-688. p. 3 ill.

Bibliográfia: 689-704. p.

VI. Imperium Romanum

Bajnok Dániel: „Védj meg engem minden démontól” Görög nyelvű védővarázslatok papiruszon és fémllemezen. 707-738. p. 8 ill.

Németh György: Átoktáblák kontextusai II. A római kor. 739-752. p.

Németh György: Ártó mágia papiruszon és ólomlemezek. 753-763. p.

Németh György: Jézus a császárkori mágiában. 764-768. p.

Circe alakja Ovidiusnál. Metamorphoses XIV. 248-319. Kommentár: **Bajnok** Dániel. 769-773. p.

Kirké és Kalchos. Parthenios: Szerelmi sorscsapások 12. Fordítás és kommentár: **Bajnok** Dániel. 774-777. p. 1 ill.

Egy gyermekgyilkos boszorkány (*saga*). Fordítás és kommentár: **Németh** György. 778-779. p.

Antonius halála. Fordítás és kommentár: **Gábor** Sámuel. 780-783. p.

Apuleius: Az aranyszamar (részletek). Kommentár: **Kulin** Veronika. 784-789. p.

Ha beteljesülne egy kívánságom... Varázsgyűrűk a római császárkorban. Lukianos: A hajó, avagy a vágyak 42-44. Kommentár: **Nagy** Árpád Miklós. 790-792. p.

Nagy Árpád Miklós: A varázsgemmák. 793-810. p. 5 ill.

Dardanos kardja (PGM IV 1716-1870) – varázslatos recept szerelmi sikerekhez. Fordítás és kommentár: **Nagy** Árpád Miklós. 811-818. p. 1 ill.

Lithika. Köveskönyvek amuletteceptjei. Fordítás és kommentár: **Nagy** Árpád Miklós és **Zergi** Nóra. 819-826. p.

Zergi Nóra: Tudományos medicina az ókorban. 827-837. p.

Tóth Orsolya: Idősebb Plinius és a mágia. 838-864. p.

Nagy Levente: Mágusok, ördögűzők, járkáló szobrok, kísértetek, démonok. 865-882. p. 1 ill.

Apuleius: A mágiáról (részletek). Kommentár: **Kulin** Veronika. 883-888. p.

Philostratos: A tyanai Apollónios élete (részletek). Fordítás és kommentár: **Bolonyai** Gábor. 889-900. p.

A mágus és a dögvész. Libanios: 41. beszéd. Fordítás és kommentár: **Bolonyai** Gábor. 901-913. p.

Nekyomanteia Héliodórosnál. Sorsüldözött szerelmesek VI. 14,2 – 15,5. Kommentár: **Bolonyai** Gábor. 914-918. p.

Nagy Levente: Keresztény kommentárok az en-dori halottlátó asszony történetéhez. 919-925. p.

Tóth Anna: Az újplatonikus theurgia. 926-950. p.

Kendeffy Gábor: Szent Ágoston a mágiáról. 951-964. p.

Szent Ágoston a mágiáról – forrásszövegek. Fordítás és jegyzetek: **Kendeffy** Gábor. 965-984. p.

Bibliográfia: 985-998. p.

VII. Az ókor után

Láng Benedek: A mágia fogalmának posztantik története. 100-1013. p.

Láng Benedek: Az antik mágia továbbélése a középkorban. 1014-1022. p.

Nagy Árpád Miklós: A kígyólábú szkhéma posztantik története. 1023-1035. p. 3 ill.

Bibliográfia: 1037-1039. p.

Név- és tárgymutató. 1041-1064. p.

Ismerteti:

Gesztelyi Tamás: Az Olympos mellett. Mágikus hagyományok az ókori Mediterráneumban. Szerkesztette: Nagy Árpád Miklós. I. kötet: Egyiptom, Mezopotámia, Anatólia, Italia. II. kötet: Hellas, Imperium Romanum, Az ókor után. Gondolat, 2013. *Ókor* XII. 2013. 2. sz. 74-77. p.

Mágikus hagyományok Hérodosztól Harry Potterig. In: Népszabadság online http://nol.hu/kult/magikus_hagyomanyok_herodotosztol_harry_potterig

Könyvbemutató:

Szépművészeti Múzeum – Dór Csarnok. 2013. V. 31.

Bemutatója: **Török László**, **Karsai György** (PTE), **Nagy Árpád Miklós**

2018-2019

Superis deorum gratis et imis papers in memory of János György Szilágyi. Edited by Vincenzo **Bellelli**, Árpád M. **Nagy**. [Edited by] Consiglio Nazionale delle Ricerche – Istituto di Studi sul Mediterraneo Antico. Roma: Edizioni Quasar; Gorgonzola (MI): Global Print, 2018 [2019]. XXX, 512 p. ill. (*Mediterranea, Quaderni annuali dell’Istituto di Studi sul Mediterraneo Antico* XV. 2018. / Direttore responsabile: Vincenzo **Bellelli**, ISSN 1827-0506) Comitato di redazione: Laura Ambrosini, Enrico Benelli, Rocco Mitro, Carla Sfameni ISBN 978-88-7140-935-1

Tartalma:

Prefaces

D’Agata, Anna Lucia: Foreword. XI. p.

Baán László: Non amnis moriar, multaque pars mei Vitabit Libitinam... XIII. p.

Sassatelli, Giuseppe: Szilágyi and the Istituto Nazionale di Studi Etruschi ed Italici. XV-XVI. p.

Bellelli, Vincenzo – **Nagy**, Árpád M.: Pottery and history: the lessons of János György Szilágyi. XVII-XVIII. p.

Tabula Amicorum. XIX-XXII. p.

Bibliography of János György Szilágyi. [The present list of publications is compiled by Krisztina **Figler-Thury**; it is based on the comprehensive bibliography by Eszter **Illés**, ..., and contains only the publications in foreign languages.] XXIII-XXXV. p.

Introduction

Nagy, Árpád M.: Socrates in Pannonia – The memory of János György Szilágyi (16 July 1918 – 7 January 2016). 3-14. p. 1 ill.: arcképével

Remembrances

Komoróczy, Géza: From Budapest to Tarquinia and Cerveteri. 17-20. p. 3 ill.: arcképével

Nagy, Helen: With fond remembrance and deep gratitude. 21-22. p. 1 ill.: arcképével

Colonna, Giovanni: Szilágyi, la ceramica etrusco-corinzia e la grande mostra sul Lazio primitivo. 23-24. p. 2 ill.

Roncalli, Francesco: „Grazie e un saluto amicale”. 25-27. p. 1 ill.: Szilágyi kézírása

De Puma, Richard D.: Szilágyi testimonial. 29. p.

Collected essays

Section I – From Greece to Italy. Travelling vases, itinerant craftsmen, stylistic influences, visual transfers: Athens, Corinth, Etruria and Magna Graecia. 31. p.

Gilotta, Fernando: Mobilità e forme di contatto in epoca orientalizzante, tra Tirreno ed arco ionico. 33-45. p. 10 ill.

Neef, Kees: Itinerant craftsmen: two Corinthians in Taranto. 47-58. p. 10 ill.

Bencze, Ágnes: Un'inedita matrice fittile da Taranto: un contributo alla storia dell'arte orientalizzante magnogreca. 59-70. p. 11 ill.

Maggiani, Adriano: Un cratere corinzio del Museo Archeologico di Firenze. 71-82. p. 18 ill.

Márton, András: Ces longs dimanches après-midis... Le Peintre de la Croix de lotus en Étrurie. 83-100. p. 28 ill.

Malagardis, Nassi: Athéniens et Étrusques à l'époque archaïque, le temps du récit – Nikosthénès, Théozotos et les autres. 101-122. p. 8 ill.

Pizzirani Chiara: Viaggi di immagini. Riflessioni sulla ricezione e appropriazione di schemi iconografici tra Grecia ed Etruria. 123-133. p. 2 ill.

Spivey, Nigel: The piping crab. 135-146. p. 17 ill.

Section 2 – Workshops and painters in Etruria. 147. p.

Bruni, Stefano: A Tarquinia negli anni di Veielthu. Alcune note sul Pittore dei Cavalli Allungati. 149-175. p. 14 ill.

Bellelli, Vincenzo: „Cani in corsa” fra Veio e Cerveteri: il gruppo del Furetto. 177-194. p. 19 ill.

Pellegrini, Enrico † – **Rafanelli**, Simona: La ceramica etrusco-corinzia della Collezione Vaselli nel Museo di Pitigliano. 195-222. p. 37 ill.

Rizzo, Maria Antonietta: Sul pittore di Monaco 833. 223-234. p. 14 ill.

Paolucci, Giulio: Un'anfora del Pittore di Jahn da Camporsevoli ed altri vasi suddipinti del Museo Civico di Chianciano Terme. 235-242. p. 9 ill.

Jolivet, Vincent: De la lenteur en céramologie: les 70 ans du Funnel Group. 243-254. p. 6 ill.

Section 3 – Materials in context. 255. p.

Vistoli, Fabrizio: Un'olla stamnoide con decorazione incisa figurata da Bisenzio: inquadramento e contesto. 257-279. p. 10 ill.

Lucidi, Maria Rosa: Ceramica corinzia dal sepolcreto della Doganaccia di Tarquinia. 281-291. p. 4 ill.

Coen, Alessandra: La ceramica etrusco-corinzia figurata e Cerveteri: qualche novità dalla necropoli di Monte Abatone. 293-308. p. 8 ill.

Moretti Sgubini, Anna Maria: Una tomba infantile della necropoli di Sasso Pizzuto di Tuscania. 309-322. p. 8 ill.

Section 4 – Visual narratives. 323. p.

Camporeale, Giovannangelo †: L'anomalia diventa *topos*. A proposito di alcune rappresentazioni del cavallo nell'Orientalizzante etrusco. 325-328. p. 3 ill.

Rasmussen, Tom: Of animals, and mishaps at sea. 329-335. p. 5 ill.

Cosentino, Rita: L'*olpe* di Bruxelles: la *prothesis* di Achille (con appendice di Adriano **Maggiani**). 337-353. p. 13 ill.

Haumesser, Laurent: Des oiseaux, des arbustes et des hommes dans la peinture étrusque archaïque. 355-362. p. 8 ill.

Martelli, Marina: L'agguato di Achille a Troilo in un'*hydria* del Pittore del Vaticano 238. 363-404. p. 11 ill.

Paleothodoros, Dimitris: An Etruscan representation of the murder of itys on a black-figured *Oinochoe* in the Faina Museum. 405-420. p. 7 ill.

Cerchiai, Luca: Arco di Odisseo, arco di Eracle: cultura visuale a Cerveteri tra immaginario attico e committenza locale. 421-430. p. 9 ill.

Bonfante, Larissa: The sun is a juggler. 431-438. p. 8 ill.

Ambrosini, Laura: Echi della favola di Esopo „la volpe e la cicogna” nella ceramica falisca a figure rosse. 439-450. p. 8 ill.

Section 5 – Shapes and functions. 451. p.

Frère, Dominique: Les aryballes et alabastres archaïques: nature des contenus et modes d'échanges. 453-466. p. 2 ill.

Micozzi, Marina: Una nuova anfora tardo-orientalizzante da Cerveteri. 467-478. p. 7 ill.

Ciuccarelli, Maria Raffaella: Un nuovo cratere in bucchero da Cerveteri e qualche nota sull'incinerazione nell'Ertruria arcaica. 479-489. p. 6 ill.

Isler-Kerényi, Cornelia: *Askos* etrusco a forma di anatra. 491-496. p. 7 ill.

Section 6 – A note of modern reception. 497. p.

Lakatos, Szilvia: Corinthianising revival inspired by Etrusco-Corinthian vases. 499-512. p. 9 ill.

https://www.academia.edu/39083652/Superis_deorum_gratus_et_imis_Papers_in_Memory_of_Janos_Gyorgy_Szilagy_Szilgyi_Mediterranea_15_2018_Vincenzo_Bellelli_C3%81rp_C3%A1d_M_Nagy_ed

https://www.edizioniquasar.it/upload/14/mediterranea_ENG_3325.pdf

Fordítás

1996

Rogge, Sabine: Griechische Jäger im Museum der Bildenden Künste. Der attische Jagdsarkophag Budapest-Split = Görög vadászok a Szépművészeti Múzeumban. A Budapest-Split szarkofág. *Bulletin de Musée Hongrois des Beaux-Arts* 84. 1996. 13-32. 73-82. p. 12 ill. Fordította Nagy Árpád Miklós

2000

Kerényi-Isler, Cornelia: Tiszteletkőr. Túl a klasszikuson – elfogulatlan pillantás az etruszk művészetre. In: János György Szilágyi: *Ceramica Etrusco-Corinzia figurata Parte 1. ... Parte 2.* 1998. ... Monumenti Etruschi, 7.8. *BUKSZ XII.* 2000. tél 4. sz. 362-383. p. **fordítás**

2001

Goette, Hans Rupprecht: Beobachtungen an kaiserzeitlichen Skulpturen in der Antikensammlung = Az Antik Gyűjtemény három császárkori szobráról. *Bulletin de Musée Hongrois des Beaux-Arts* 95. 2001. 45-58. 177-183. p. 12 ill. Fordította: Nagy Árpád Miklós

2002

Schäfer, Thomas: Römisches Relief mit Tensa = Római márványdombormű tensával. *Bulletin de Musée Hongrois des Beaux-Arts* 96. 2002. 31-49. 137-146. p. 13 ill. Fordította Nagy Árpád Miklós

2009

Stoye, Martina: Ein Buddhaköpfchen aus Gandhara im Museum der Bildenden Künste, Budapest = Gandharai Buddha-fej a Szépművészeti Múzeumban. *Bulletin de Musée Hongrois des Beaux-Arts* 110-111. 2009 [2010]. 65-74. 259-264. p. 8 ill. Translation = fordítás: Árpád Miklós Nagy

2010

Stoye, Martina: Ein Buddhaköpfchen aus Gandhara im Museum der Bildenden Künste, Budapest = Gandharai Buddha-fej a Szépművészeti Múzeumban. *Bulletin de Musée Hongrois des Beaux-Arts* 110-111. 2009 [2010]. 65-74. 259-264. p. 8 ill.

Translation: Árpád Miklós Nagy

VII. Róla szóló

1996

Bronze et or. Visages de Marc Aurèle, empereur, capitaine, miraliste. Auteurs des textes introductifs: Matteo Campagnolo, Jacques Chamay, David Cottier-Angeli, Adalberto Giovannini, Anne Hochuli-Gysel, Borbála **Maráz**, Daniel Paunier, Olivier Reverdin. Rédaction, correction: Olivier Reverdin. Genève: Ville de Genève; Association Hellas et Roma, Imprimerie Slatkine, 1996. 143 p. ill.

Commissaires scientifiques: Jacques Chamay, Matteo Campagnolo

Comité de patronage: Charles Bonnet, Dietrich von Bothmer, Alexandre Cambitoglou, Giovannangelo Camporeale, János György **Szilágyi**, Arthur Dale Trendall, Alain Pasquier

Comité d'honneur: Ruth Dreifuss, Bálint Magyar, ... János György **Szilágyi**, Miklós **Mojzer**, ... Árpád M. **Nagy**, Borbála Maráz, et al.

ISBN 2-600-00144-1; 978-2-600-00144-1

2005

Beszélgetés az Antik Gyűjtemény virtuális kiállításáról. *Ókor* IV. 2005. 4. sz. 82-85. p. 1 ill. [Nagy Árpád Miklós a Hyperión főszerkesztője – **Bélyácz** Katalin és **Somorjai** Szabolcs szerkesztőkkel]

2011

Barnea, Alexandru: Colocviul internațional „Gnothi Seuton – classics and communism. The story of the studies on antiquity in the context of the local classical tradition. Socialist countries 1944/45-1989/1990”, Budapesta, 24-26 iunie 2010. In: *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie*, București LXII. 2011. Nr. 1-2. 153-155. p.

154.p.: „Árpád Miklos Nagy (Budapesta): Palimpsests. The Permanent Exhibition of the Classical Collection of the Museum of Fine Arts, Budapest.”

2016

Ferenczi Attila: Társasági hírek – Beszámoló. Beszámoló az Ókortudományi Társaság 2015-2016. évi tevékenységéről. ... Marót Károly-díj: Nagy Árpád Miklós. ... *Antik Tanulmányok* LX. 2016. 261. p.

Classica Hungarica c. könyvért